

Què fer a Sales de Llierca

1 - Església parroquial de Sant Martí de Sales

El poble de Sales de Llierca (260 m i 92 h el 2005) és, com tot el municipi, de poblament disseminat. El centra l'església parroquial de Sant Martí de Sales, edifici bastit entre la fi del segle XVII i el començament del XVIII, reformada diverses vegades, de façana barroca, al sector on s'inicien les terres planes del terme, entre la riera de Borró i la de Juiàs. En la documentació antiga figura com a Sant Martí de Cabissono (1228) o Cabissono sive de Sales (1362), nom que correspon probablement a un mas (desaparegut) proper a la riera de Juiàs (dita també de Cabissó), on hi hagué, també probablement, el primitiu edifici.

1 - Rectoria de Sadernes

La vella rectoria del poble de Sadernes està situada al costat del temple romànic de Santa Cecília. És de planta rectangular, amb un cos afegit pel costat est, i té la teulada a dues aigües, amb els vessants vers les façanes principals. Disposa d'uns baixos, que antigament tenien funció de quadres, i d'una planta-habitatge, amb accés directe des de l'exterior pel costat de ponent. La porta d'ingrés conserva la següent inscripció a la llinda: "1760 JO CABELL.Rr"

2 - Castell de Sales

Era un castell adossat a una casa amb una torre de planta circular, amb una entrada a ella des del pati del castell. Presentava llenços d'alçada, amb rematada en merlets i formant, tot el conjunt, un sol cos amb la casa. No lluny del castell es va construir una torre al segle XIV. Sobre les ruïnes del castell s'ha edificat una petita capella dedicada a Sant Jordi. S'accedeix al castell sortint des del poble. Es troba mitja hora de camí a peu. Presentava dos recintes, amb un fossat a la part exterior. La porta d'entrada es trobava a ponent, únic lloc d'accés. En el primer recinte es trobava la capella dedicada a santa Maria de sales.

La casa senyorial és de planta rectangular. És un conjunt força deteriorat, de propietat privada. Tenia dos recintes amb un vall o fossar a l'exterior, menys als costats SE i N. En el primer recinte hi havia la capella de Santa Maria. Al segon clos es conserva la torre mestra, al costat de l'antic patí d'armes, i unes construccions annexes de la residència dels barons, amb finestral gòtics. També hi ha restes de la muralla medieval que envolta el castell.

3 - Església de Sant Miquel de Monteia

Esmentada el 1228 com a parròquia. És un edifici romànic del començament del segle XIII, d'una nau, absis semicircular i campanar d'espada. L'antiga parròquia de Sant Miquel de Montella (o Monteia), esmentada ja el 1228 com a parròquia (després esdevingué sufragània de la parròquia de Tortellà).

És un edifici romànic del començament del segle XIII (amb elements que demostren l'existència d'un altre d'anterior, probablement del segle XI), d'una nau, absis semicircular i campanar d'espada.

Prop de l'ermita hi ha la masia de Montella. El lloc fou propietat de la baronia de Sales.

4 - Església de Sant Grau d'Entreperes

Esmentada des del 1265 com a parròquia que després passà a sufragània de la de Sadernes. És un edifici romànic, del segle XII, molt modificat. Té un absis semicircular i una porta a migdia on es va afegir un porxo amb arcades i una torre quadrada al campanar. En procedeix una imatge de la Mare de Déu i una pica d'aigua beneïda conservades al Museu Diocesà de Girona. Situada en la serra que separa les valls de les rieres de Llierca i de Borró, en la zona coneguda com a Entreperes (entre pedres). Aquest indret ja s'esmenta en el testament de Ramon Oliba, de l'any 1031, quan va cedir diversos alous al monestir de Santa Maria d'Amer, un dels quals estava situat a Interpetras.

Què fer a Sales de Llierca

5 - Església de Sant Andreu de Gitarriu

La primera notícia d'aquest temple la trobem l'any 1228, quan es van donar les dècimes de diverses parròquies, entre elles la de Gitarriu, a la recent consagrada capella de Santa Magdalena de Palau de Montagut.

No es té constància de quan va perdre la condició de parròquia. Sí que sabem que en 1722 ja era una sufragània de Santa Cecília de Sadernes. El temple està format per una sola nau, capçada a l'est per un absis semicircular totalment llis. Dues finestres de mig punt i doble esqueixada, situades una en la part central i l'altra orientada cap al sud, il·luminen el presbiteri. La nau està coberta amb volta de canó. En el sector més occidental es va construir un cor elevat, si bé només es conserva l'escala i les mènsules en què es recolzava l'estructura.

6 - Església de Santa Cecília de Sadernes

A la vall del Llierca, al sector nord-occidental del terme, enlairada en un turó damunt la riba esquerra del riu, en un magnífic paisatge dominat per les cingleres de Gitarriu, s'alça l'església de Santa Cecília de Sadernes, notable edifici romànic (segle XII), modificat, d'una nau, absis semicircular, i el campanar d'espada convertit en torre fortificada. En procedeix una talla policromada de la Mare de Déu que actualment es conserva al Museu Diocesà de Girona. Esmentada ja el 977 en la donació que el comte-bisbe Miró féu a Sant Pere de Besalú i escrit com Stae. Caeciliae de Sadernes.

7 - Pont de Valentí

Es tracta d'un pont medieval d'un sol arc de grans dimensions. És l'accés a la ruta de Sant Aniol d'Aguja i al camí dels valencians que duu a Sales de Llierca. El topònim de valencians deu el nom a l'origen dels enginyers que el van construir per permetre l'accés a les masses forestals de l'interior de l'Alta Garrotxa. Per Pasqua de Pentecostes, en les darreries de maig, té lloc l'Aplec de Sant Aniol d'Aguja, conegut, també, com l'Aplec dels Francesos. Aquest nom li ve del fet del Tractat dels Pirineus, quan es va delimitar la frontera que encara separa els estats d'Espanya i França i alhora separa de Catalunya les comarques del Rosselló, El Vallespir i La Cerdanya Francesa.

Llocs visitats:

<http://www.salesdellierca.cat/>; <http://lagarrotxa.net/>; <http://inventaripatrimoni.garrotxa.cat/>; <https://ca.wikipedia.org/>;

Enllaç mapa punts d'interès:

https://drive.google.com/open?id=13PExmCVIn7sk8RvY1E7Ak0OyH3n8dY_f&usp=sharing

